

DELBESLUT

Datum

2016 -02- 2 6

Dnr

1133-16-30

Aktbilaga

4

IFRÅGASATT BROTT MOT EFTERFORSKNINGSFÖRBUDET OCH REPRESSALIEFÖRBUDET; NU FRÅGA OM ATT INLEDA FÖRUNDESRÖKNING M.M.

Justitiekanslerns beslut

Justitiekanslern inleder förundersökning om misstanke om brott mot efterforskningsförbudet.

Justitiekanslern uppdrar åt kammaråklagare Peter Larsson, Internationella åklagarkammaren i Göteborg, eller den han sätter i sitt ställe, att genomföra förundersökningen och att redovisa resultatet hit.

Justitiekanslern inleder inte förundersökning om misstanke om brott mot repressalieförbudet.

Ärendet

En anmälan har gjorts till Justitiekanslern om, som anmälan har uppfattats, brott mot efterforskningsförbudet och repressalieförbudet. Anmälan gäller att två prefekter vid Göteborgs universitet försökt förmå anställda vid universitetet att ta bort inlägg som har gjorts på Facebook samt att en av prefekterna efterforskat vem som har lämnat uppgifter till Göteborgs-Posten.

Justitiekanslerns bedömning

Brott mot efterforskningsförbudet

Enligt 1 kap. 1 § tredje stycket tryckfrihetsförordningen (TF) står det var och en fritt att, med vissa undantag, meddela uppgifter och underrättelser i vilket ämne som helst för offentliggörande i tryckt skrift (meddelarfrihet). Motsvarande bestämmelse finns i 1 kap. 2 § yttrandefrihetsgrundlagen (YGL).

Myndigheter och andra allmänna organ får enligt 3 kap. 4 § TF inte utan stöd i grundlagen efterforska vem som har lämnat ett publiceringsmeddelande (efterforskningsförbudet). Ett motsvarande förbud föreskrivs i 2 kap. 4 § första stycket 3 YGL.

Uppsåtlig efterforskning i strid med efterforskningsförbudet straffas enligt 3 kap. 5 § TF och 2 kap. 5 § andra stycket YGL med böter eller fängelse i högst ett år.

På grund av de uppgifter som har lämnats finns det anledning att anta att brott mot efterforskningsförbudet har begåtts. Förundersökning ska därför inledas.

Brott mot repressalieförbudet

Enligt 3 kap. 4 § andra stycket TF och 2 kap. 4 § tredje stycket YGL är det förbjudet för myndighet eller annat allmänt organ att utan stöd i grundlagarna ingripa mot någon för att denne brukat sin tryck- eller yttrandefrihet eller medverkat till ett sådant bruk, det. s.k. repressalieförbudet. Uppsåtligt ingripande i strid med bestämmelserna är straffsanktionerat enligt vad som anges i 3 kap. 5 § tredje stycket TF respektive 2 kap. 5 § tredje stycket YGL. De åtgärder som faller utanför de angivna bestämmelserna är straffria. Om repressalieåtgärden är av annat slag kan den dock ge anledning till tillsyn från Justitiekanslerns sida.

De uppgifter som har lämnats i anmälan ger inte anledning att anta att någon anställd har drabbats av repressalier på grund av att han eller hon har lämnat uppgifter till grundlagsskyddade medier. Förundersökning ska alltså inte inledas om misstanke om brott mot repressalieförbudet.

Det finns inte heller anledning att överväga frågan om någon tillsynsåtgärd ska vidtas i denna del innan förundersökningen om brott mot efterforskningsförbudet har slutförts.

Ärendet har föredragits av Nina Forsgren.

Anna Skarhed

Exp. till:

Kammaråklagare Peter Larsson (med kopior av handlingarna)

Anmälaren